

Передплата

на «РУСЛАНА» вноситься:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудни.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника. — Експедиція місцева в Агенції Ляндовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Режлямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Становище руского свьяченика в суспільности.

(Конець.)

Алеж бо деякі панове урядовці навіть позавидували руским свьяченикам парохіальних доходів, і одні в Турці взяли ся до вінчання сторін, а другі в Золочеві розпорядили предкладати собі квіти з заплачених функцій свьяченичих: — певно хотять провірити, чи свьяченика доходи більші чи дияти урядників за розличного рода комісії. А може-може ось не один староста схоче урядничий мундур промінати за подерту кирею руского свьяченика, коби тільки мав канонічне око; — однак ми певні, що кожного возного плата більша чім конгруа 500 зр. руского свьяченика, доходи жеж, котрими дехто хоче опікувати ся, нині може доброму курцеві не стануть на тютюн та табаку; ще одно господарство ведене раціонально може принести свьяченикови який такий дохід; однак серед так ріжнородних обовязків, які тяжать на руским свьяченику, чиж може ся він заняти щиро господарством? Таж свьяченик нині мусить бути учителем, писарем правительства до всякого рода виказів та поручень, лікарем та порадином в громаді. Наше свьяченство особливо обовязки взглядом нашого народа уміло виповнити так світло і совісно, що один польский муж державний завидував Русинам їх свьяченства говорячи: «z takim klerem można Europę podbić!»

Загал нашого свьяченства чистий, чесний і працевитий, коби тільки він схотів нині серед тяжких і прикрих для него обставин взяти в свої руки керму розбуженого національного духа межі масами народа і повести его дорогою, яку вказує свв. кат. Церков, — то певно, що по наших селах не будуть нищпорити та господарувати всякого рода безбожники.

В нинішні часи між масами народа пробудив ся дух асоціації і той дух повів і понад нашу земельку. Руский мужик зачинає се понимати добре, що там, де не зробить один чоловік нічого, може десятюх, двацятюх доказати чудес, для того і у нас горнуть ся люди по селах до читалень, закладають громадські шпихлірі, крамниці, каси позичкові та другі товариства. Такий об'яв духового життя повинен кожного здоровомислячого та сприяючого нашому краєви чоловіка тішити; — лише потреба би подбати о се, щоби в таких чисто селянських товариствах не взяли верху і проводу люди, що йдуть на осліп до загального перевороту суспільного ладу і порядку. Сли отже руске свьяченство від давних літ (майже від початку просвітного і економічного руху між масами народу) бере живу участь, сли само основує по селах і місточках такі товариства, сли веде їх в дусі християнської морали і віри, сли стереже їх перед лихими впливами і з нечистими намірами людьми, то чиж не повинен кождий здоровомислячий чоловік без взгляду на те, чи він Русин чи Поляк тим тішити ся та ще більше поважати наше свьяченство за его роботу і пожертвоване?! А прецінь у нас діє ся трохи инакше! Возьмім до рук котру будь давнійшу руску часопись, а переконаємо ся з неї наглядно, кілько перетерпіло наше свьяченство задля руских товариств, хиба тільки длятого що воно старало ся в тих товариствах плекати духа нашої нації, та несло просвіту і самосвідомість між маси народа. Наша шккола, сли почислимо все удержанє будинків шкільних, видатки на прибори шкільні разом з книжками, платня учителів та др. буде стояти край до 20 мільонів; а який з неї буде хосен, наколи школяр селянин, виїшовши з неї, через ціле своє житє не возьме більше до рук книжки, бо звідкиж єї возьме на селі? Чиж не покладає ве-

ликої заслуги наше свьяченство, сли воно старає ся в товариствах вести діло просвіти наперед? А вже про материяльну долю нашого хлібороба ми і не згадуємо, бо се завело би нас далеко, а прецінь відома річ, що наше свьяченство живо інтересувало ся всегда материяльним положенем нашого селянства і маломіщанства.

Кждий нарід має свої памятки історичні, має національні свята, до котрих привязує велике значенє і вагу в своїм національним житю. Мають Поляки памятку 3 мая, повстаня Костюпківського, повстаня 1863 р. та др. і річніці тих історичних споминів старають ся відсвяткувати світло розличного рода богослуженнями та обходами. Ніхто сего не кладе Полякам в гріх або провину, бо кождий знає се добре, що ледачий той нарід, котрий не хоче або не вміє пошанувати памяти своїх батьків. У Русинів поділених кордонами і вірою, мало таких історичних поминальниць. Памятка хрещеня Руси (13 серпня), наданє знесеня панцини (15-го мая), роковини смерти Шевченка, і прочі. Перші дві поминальниці звичайно обходять Русини в Галичині церковним богослуженем, особливо в дни 15 (3 ст. ст.) мая відправляє ся по наших церквах благодарственна Літургія з нарастасом за душу цісаря Фердинада I.; — не обійде ся і без згадки в кількох словах на те велике добродійство, яке той монарх зробив селянщини через увільненє его від панцизняної роботи. А прецінь і той так невинний повний побожности і лояльности обхід заколов декого і ми пригадуємо собі добре, деякі дописи заміщені торічного року в польских дневниках, в котрих з злобою і ненавистю кинено ся на декотрих наших свьячеників за тоє, що почтили той день торжественним богослуженем. Чи се по католицьки та по християнськи, нехай тоті відповідять,

8)

Думки і пісні

АМВРОЗИЯ МЕТЛИНСЬКОГО.

X. Підземна церква.

(«Думки і пісні» стр. 59—61).

Випитував я де-якого з старих,
Котрі ще Ляха й Унію видали,
Як діяло ся, що колись було...
А що, міряни, слухати-б бажали?

Казав мені один чернець ось-так:
«У Київі всьому, всьому зачало;
Та і старий, старий же він козак!
Того ще й не було, те підростало, —
Давно, давно вже Київ панував:
Його церкви аж хмари зачіпали,
І шапку хоч би хто йому здіймав, —
Так далі слави вже йому не стало!
Та на Дніпрі-ж таки була і Січ...
Так споминать не дуже-б то пристало;
Так не к сьому таки наша і річ,
А річ про те, як церквіця запала.

Поки жили козак, списи й шаблюки,
Не добував нічого даром Лях!
Вже стерпів і козак чимало муки,
Вмірав на палях він і в кайданах...

Й попанував в лісах і по степах.
Далі — не стало списа і ручниці,
Прийшло ся здать і стіни і бійниці!
— Що міркувать! чи доля, чи не доля,
(Мовляв народові з ченців один)
Од Бога все! —

Аж сумно... далі, з церквою, шарах!
Пішли під землю дзвони, і пропали...
Та-й доси, кажуть, як умре козак, —
Гудуть ті дзвони, плачуть мов з печали,
А пньшого, так... диво!... за життя,
Ще на світї, ті дзвони поминали...
Є чутка: вже не жиє з того пуття,
Кого оттак ті дзвони поминали:
Таких без слави й жалю, як сьміття,
З проміж людий смерть вічна вимітає,
Нема про нього на світї чуття,
Нема й могили — в землю западає!»

XI. До гостей.

(«Думки і пісні» стр. 62—3.)

Ми до гостей приязні хоч коли!
Кинем для гостя і плуг і воли.
Підем вказать йому стежку до хати,
З гостя ні за що не возьмемо плати;
Бо нам казали розумні батьки:
Божою ласкою овоц — садки,
Жито з пшеницею родить нам поле
Не для одних нас, на всякого долю!
Як чоловікові ми не дамо,
Бог покарає, сами померемо!

В сльоту, зимою ми приязні:
Стукне гость в перші, чи в треті півні, —
Встанемо, кинемо сон і роботу,
Встанем, відчинимо гостю ворота:
«Гостю! ночуй в нас, і постіль отсе,
Є і для коників, є в нас сінце...
Бач, який вітер мете і гукає!
Тільки не внось свого, гостю, звичаю...
Батько казав, що як свій оддамо,
Ми і дітки наші — пропадемо».

XII. Пішли на втікачи.

(«Думки і пісні» стр. 64—5.)

Світлив місяць, світлив в по-за хмари...
Два козаки на кониках утікали:
Вони-ж отто з України утікали,
Пильно з України мов від кари.

Дібрівонька над водою знай шуміла,
Щось Дніпр-воду дуже колихало:
Чи-то вона, та діброва, гомоніла,
Чи козаки з Дніпром розмовляли?

«Не покидайте рідную, дітки, мати,
Не беріте далекого шляху;
Бо нікому на ворогів буде стати,
Бо достану ся Татару й Ляху!

Найдуть ворога на мене чорні хмари, —
Лити мете кров на чужім краю!
Мене вже ховати класти муть на мари, —
Спати мете на тихім Дунаю!

що обкидали болотом і грязею наше сьвященство.

Взагалі у нас в осуді поведеня руского сьвященства деякі люди не ведуть ся ані розумом ані серцем, але завзятостю, загорілостю, шовінізмом та загонистістю, не питаючи на того, що принесе за собою таке поведене, не дбаючи о то, що воно знищить повагу не тільки слуг християнського жертвенника але і авторитет власти. А прецінь годило би ся, щоби тоті люди пригадали собі на слова Христа-Спасителя, що відносять ся до сьвящеників. »Ви єсьте солено землі; если сіль звітріє, чимже посолить ся?» Ся знищить ся у масі народа повагу сьвященства, сля підкопає ся авторитет Церкви, християнської науки і морали, то на чимжеж опре ся повага підорвана закона і загроженої справедливости? Чи на жандармських багнетах? чи може на манліхерах, пушках та бездимнім поросі? Нам видить ся, що хотяй вони страшні для чоловіка, однак можуть дуже легко показати ся безсильними та слабими супротив ідеї загального заколоту та знищення, бо тотя ідея може потрясти найкріпнішими силами оружя, сля з життя суспільного усуне ся християнську науку і мораль. Варта би проте, щоби тоті, котрі в недавній минувшости приложили руки до спонуканя вьзнення наших сьвящеників, до підкопаня поваги і чести нашого руского сьвященства між народом, застановили ся в вільній хвили над тим, кому послужили вони своїми вчинками, чи Христу чи Вельзебубу; а нам здає ся, що вразумивши ся, вони старати муть ся, щоби становиско руского сьвященства в суспільности було кріпке і впливове, бо се лежить в інтересі правди і закона.

Ревізія катастру ґрунтового.

Центральна комісія для ревизії катастру ґрунтового зібрала ся 12 червня у Відні на перше своє засіданє. Провід обняв міністер фінансів, п. Білінський. Він повітав зібраних членів комісії і пояснив вагу задачі, яка їх жеде. Міністер заявив, що полєкні податкові, які настають в слід за ревизією катастру ґрунтового, не двигнуть ще рільництва з упадку. До того треба ще помочи держави, автономічних органів і самопомочи. Мимо того ревизія катастру ґрунтового буде мати свої добрі наслідки. Ухвала парламенту, щоби з гори віднісати від загальної суми податку ґрунтового два з половиною міліона золотих, подала правительству можливість, станути обєктивно понад партіями і впливати, щоби сєй опуст розділено рівномірно на всі краї коронні. Се доконали вже по часті комісії краєві. Правительство готово прийти в поміч і ко-

місії центральної, котрої задача о стілько буде легша, що великих суперечностей в розділі опусту на поодинокі краї нема. Суперечности ті полагоджено вже в комісіях краєвих. По тій заяві відчитав гофрат Менсі свій широкий і основний реферат і заявив, що комісії краєві зменьшили чистий катастральний дохід о 13,856.494 зр. Се зменьшенє показуєсь за високе і переходить суму 2½ міліона, рахуючи, що процент податковий лишив ся той сам, т. є. 22-7% від золотого. Треба проте дещо справити в корість скарбу. Комісія ухвалила відтак для розслідження предложеного реферату вибрати субкомітет з 16 членів. З виборів увійшли до субкомітету з Галичини послы Абрагамович і Струшкевич, з Буковини Стефанович, а побіч них: ґр. Дубський яко председатель, Спенс, Гейровський, Шиндлер, Кеніґ, Вальтерекірхен, Добльгаммер, Дінавлі, Руніґ, ґр. Атеме, Гок і Бургішталер. Із сторони правительства радник двору Менсі. Без огляду на се, коли комісія центральна упорає ся з своєю роботою, мусимо замітити, що опуст податковий будуть правосильні вже на біжучий 1897 рік. О скілько нам звісно, то на Галичину припадає з тих 2½ міліона опусту до 600.000 зр. На місци наложено вищий дохід катастральний. Взагалі можна надїятись, що гірші ґрунти будуть мати значну полєкшну. На староство припадає пересічно від 8.000 до 25.000 зр. опусту. Сим винагородить ся нашим хліборобам майже вповни та велика кривда, яку заподїяв Галичині »міністер-родак« Дунаевський через т. зв. »регуляцію« податку ґрунтового в 1882 році. Через ту регуляцію підвищено податок ґрунтовий в Галичині з 4.600.000 на 5.500.000 зр., говорячи круглими числами. Сим буде винагороджена і друга давнійша кривда, що ліси оподатковано низше вартости в некористь рілі. А заслуга за те припадає в значній мірі і послам руским старої палати посольської, котрі устами пос. Вахнянина рішучо уїмнули ся о опуст податку ґрунтового о 2½ міліона замість о 1½ міліона зр., як предклядало правительство. В тій справі ішли послы з Галичини солідарно. Дай Боже, щоби так солідарно поступала делеґація галицька і в наміреній правительством організації стану селяньского посредством спілок хліборобских. Сим з'орудувано би ту самопоміч, на котру указав міністер Білінський в своїй промові до членів центральної комісії, а котрої то »організації« селян полохає ся дехто без потреби, передаючи тим самим організацію селян в руки звієних нам всім елементів. Послїдні збори соціялістів у Відні повинні всім нам отворити очи. Periculum in mora!

Вісти політичні.

Ческо-німецька справа займає ще заєдно переднє місце у всіх дневниках австрійских. В виду єї зійшла вже угода з Угорщиною на другий

план і ніхто не соблазняє ся такою вістію, що в часі осінної сесії ради державної правительства побіч бюджету предложить лише провізорию що до договору торговельно-митового з Угорщиною, а обновленє угоди відложить на пізнійше.

Нині мисимо зареґеструвати такі прояви, що до чєско-німецької справи. На днях явив ся на послуханю у цїсаря бар. Людвіксдорф, провідник і голова клубу більшої посїлости німецької. Подібно як председатели клубів правіці, зложив і бар. Людвіксдорф цїсарєви чувства преданности в імени свого сторонництва. По за те нічого не звісно. Іменно не звісно, чи бар. Людвіксдорф удостоїв ся якої-небудь похвали із сторони корони за те невиразне і хитливе сґановиско, яке занимала єго партія при нагоді послїдних подїй в радї державній? Здаєсь однак, що цїсар прийняв вождя німецьких консерватистів досить холодно, яколи дневники ліберальні факт послуханя просто лише занотували і з дитинячою прихвалкою кажуть; що ось то не лише правіця але і бар. Людвіксдорф удостоїв ся послуханя у цїсаря. Але рівночасно, коли бар. Людвіксдорф зложив монархови чувства лїояльности, поїхали провідники обструкції німецької Функе і Вольф до Липска на »Parteitag«, щоби там подібно як в Дрездні проголосити пан-германізм. Пос. Функе узнав потрібним заспівати враз з Германами »die Wacht am Rhein«, а відтак сказав: Називаєте мене Нєстором движєня німецького в Австрії. Приймаю сєю чєсть. Я пережив в Австрії дві генєрації. Я бачив в 1850 р. ті кулі, котрими на нас в 48-мім році стріляно. Тоді забрано (?) Відєнь німецькому народови. Нам не вільно було (?) співати невинні німецькі пієні а мусїли ми крити ся по пивницях, щоби там поговорити собі по німецьки (!). Так виглядало тоді в Австрії. Нагло зїрвав ся німецький дух і кровю німецькою (?) зломил ми в пієтдесятих роках власть поліції і жовнярства (!). Але небавом наступило розчарованє. Німці чєські пропадають. Іх заливає ворожа струя. Як би ми тепер підлягли, то Австрия перєстала би бути німецькою державою. До сєго не допустимо. Покаже ся небавом, хто сильнійший, чи Німці, чи австрійський міністер? Наш нарід сказав нам: йдїть в тій борбі на ножі і ми ідемо (Браво, Heil!). Ми остєймось в тій борбі при помочи народу німецького. Всї ми одні. Бадєні злучив нас в один табор. Не уступимо ні на крок. Не віддамо ні одної дрібки з наших прав (!). Люди гинуть, але наша ідея не загине. О се постарє ся велика Германія і ми самі в Австрії. Наша вся надїя лежить в німецькій молодїжцї. Германія і ми Німці австрійські подавали собі за всіди руку. Всєй організм німецький слабне, коли одній часті єго дїє ся кривда. Молодежи німецька, з нами! Як мене покривє земля, то мої два сини покажуть, що правдива ієска (der richtige Funke) в Чєхїї не погасла.

Функе говорив з таким жаром, що товариш єго Вольф не мав вже що-небудь додати до єго слів. Ліберал перєстиг Шенєрєрянина на поли зради державної. В часі річи Вольфа погасло в салї, в котрій відбував ся комерє німецької іреденти, сьвітло електричне, а те, що говорив Вольф при звичайнім осьвітленю (по внесеню нафтових лямп) — прокуратория австрійська сєконфієковала.

Чи в виду тих фактів можливе порозумінє з Німцями, до якого накликує майже що дня Чєхїз офіціозний »Fremdenblatt«? Чєхї стоять вправді на становиску, готовим до переговорів з Німцями, але яко beatі possidentes кажуть, що з становиска повної рівноправности і рівновартности не зїйдуть. Се виходить з річи Кайпля, котру ми подали в минувиім числі. І з ким жеж переговорювати Чєхам? Чи надає ся іредента німецька до яких-небудь переговорів? Чи з другої сторони вдоволять ся Німці малими уступствами на поли язиковім, коли, як се видко з слів Функого, їм розходить ся о панованє в Австрії? Не дасть їм Австрия сєго панованя над Славянами, то они готові і на зраду державну. Мабуть дуже критичній часї прийде ся пережити Долитавщинї в найближшій будуччинї, наколи приєстрасти національні в сєй спосіб стануть розвивати ся, як розвивають їх стєючі під командою Шенєрєра ліберали німецькі.

Запримітила се і праска »Politik«, кажучи, що з сєй матні нема легкого виходу. В Австрії

Колн-ж з'їла уже ржа списи й шаблюки,
Вам огидло ходить за волами,
Зруйнували й віру вороги-гадюки, —
Не втікайте, козаченьки, сами!

Возьміть лишень нашу славу ви з собою,
Нехай буде про чути й за горами...
Гомонїло, гуло над Дніпром-водою,
Тупотїло горами й долами!

XIII. Покотиполе.

(»Думки п пїєснї« стр. 66—8).

В осєни ми тряєлись в таратаїці в село:
Вже на нивах нічого тоді не було,
Тільки що покотиполе вітром несло.

Отто з дїдом тряєлись: воно все, бач, не [пінки!]

Сам покійник держав, далі дав мені віжки;
Тютюн виняв, та й люльку повненько на-

Запалив, в зуби взяв, розкурив та й казав
(Колн сєоче, розумно старий було каже):

»Ось послухай, малий! як що в серце зляже,
Колн хоч, щоб не визнав того чоловік,
Не кажи і билінці, не тільки що жінці:
Бо в жінок, знає сьвіт, дуже довгий язик...
А, по моему, лучше не мов і билінці!
Отсе раз! а ще й те, що від карн лихий
Не втече; таки Бог покарає сьвятий,

Хоч зайшов би, де й вітер не здума повіять...
Так, по моему, лучше лихого й не дїять!

В осєни два товариші із заробітків ішли,
А один із них був чоловік не хороший:
Він товарища вбив, щоб загарбать його гроші.
Те сподїяло ся, як жнїва вже пройшли,
І у полі з людей не було нікогїсїнько:
Як на поміч зарізаний кликав, стогнав,
Тільки вітер озвав ся, що в полі блукав,
З покотиполем мчав ся по ниві пустїсїнькій...
Умираючи, їм він казав-завїщав,
Щоб од помети не втік той лихий чоловік...

От і другі жнїва вже прийшли через рік,
Мужик з жінкою в полі якоє заїзнили ся...
Колн се мужикові причудив ся крик:
Покотиполе по полю з вітром котило ся!
Він і з першу злякав ся, далі засьміяв ся,
Та-й не стерпів і жінці своїй він признав ся
(Бо вже в полі з людей не було нікогїсїнько):
Каже, кликав на поміч на ниві пустїсїнькій...
Через три днї село уже знало, й не втік,
І від лиха не втік той лихий чоловік...
Бо в жінок, знає сьвіт, дуже довгий язик!
Вїжки в мене узяв, потрясли ся в село...
А на нивах скрізь пусто та пусто було,
Покотиполе вітром несло та гуло.

(Далі буде.)

доконує ся процес, на котрий указав перед літми (1872 р.) пос. Грайтер, кажучи Німцям-лібералам памяті слова: «Ви уважаєте вашу конституцію заборолом німецькості в Австрії? Та сама конституція убо вас колись. Ви, Німці, становите в Долитавщині лише третину населення. Як лише Славяни возьмуть в свої руки апарат конституційний, тоді хто паде жертвою? — ви, Німці! Ви поляжете і то поляжете зовсім конституційно». Грайтера пророцтво сповнює ся. Централізм німецький ломить ся. Він не був в силі здавити не-німецькі народи Австрії. Они розвинулись мимо всяких забор і нині стоять при програмі ширшої автономії країв і повної рівноправності всіх народів. Не в переговорах належить проте шукати за виходом з того положення, а в *капітуляції Німців* з їх неоправданих геґемоністичних забаганок в Долитавщині.

Спільна конференція міністрів австро-угорських відбула ся 13 червня у Відні. В ній взяли участь Банфі і Люкач з угорської сторони. Предметом нарад, як догадують ся, не була угода угорська а лише бюджет військовий, що має бути предложений делегаціям на осінній сесії. Говорять, що міністер війни жадає більших сум на нове озброєне артилерії.

Соціалні демократи покінчили вже свої наради у Відні, призоливши, щоби в поодиноких краях і між поодинокими народами творились окремі організації. Коли прийшла бесіда о спілках продуктивних і консумційних для пролетаріату, показало ся, що проводирі соціалізму неприхильні творенню таких спілок. Спілки ті могли би вийти в користь бідних робітників і поправити їх долю. Провідники же боять ся, щоби через те пролетаріат не забагатів і не вихопив ся з їх рук, а відтак жидам відобрано би через те можливість висискувати дальше робітників продажною артикулів живности.

В Угорщині покінчили ся *заворуження бідних робітників ріллями* на лятифундіях надтисанських дуже кроваво. Війско і жандармерія постріляли і покалічили кількадесят селян а множество увязнили. Причиною ворохобні була лиха плата за пільні роботи і те, що багато ділчів управляє землею вже посредством машин. На інтерпеляцію в тій справі в соймі угорскім відповів міністер внутрішніх справ, що він на случай стрейків селян в часі жнив призначить війско до пільних робіт, а за соціалістичними агентами, що підустили селян до розривів, буде пильно слідити.

Обструкція в соймі угорскім з нагоди нового карного кодексу триває дальше.

Справа грецька, взглядно переговори амбасадорів з Портою вели ся дальше на четвертій конференції 12 червня. Вісти, подані англійською прасою, мов-то амбасадори розійшли ся дуже в своїх поглядах на точки миру, суть неправдиві. Найбільша трудність спочиває однак в новім розграниченню Греції і Туреччини в Тесалії.

Новинки.

— **Місія духовна** під проводом Преподобн. о. Монахів Василян відбуде ся в приході Стільсько, дек. роздільського, від 26 червня до 1 липня включно с. р.

— **Замах на жите Фор**. По полудні 13 червня Іхав президент Франції, Фор на кінські перерони до Лоннан. По дорозі в часі еґо їзди експлодувала газова рура, наладована порохом. На щасте не зробила она ніякої шкоди. Коло рури знайдено нечеткий плякат, що містив ображаючі президента видумки, пістолет і малий штilet. На держаку пістолету стояла надпись: «Фелікс Фор засуджений на смерть, — Альзація — Льотаринґія — Кольонія». Арештовано одного чоловіка іменем Голе, котрого товпа вказала яко винownika замаху. Поліція робила з ним сейчас переслуханє; але мало дуже від него потрафила довідати ся. Арештований зізнав лиш тільки, що є він без занятя, та де мешкає. Крім еґо арештовано ще другого підозрілого, 19 літнього хлопця. Загально думають, що Голе не є винником замаху а тільки збожеволілим. Причиною для якої Голе арештовано, було еґо заховане. Коли Фор переїздив, то Голе викрикував несотворені річи на президента і то звернуло на него увагу. Здає ся, що дібенний злочинець сховав ся в товні і утік.

— **Пожар бальону**. В Берліні лучила ся оноді трагічна подія. Винаходець нового бальону Воль-

ферт путив ся в товаристві механіка Кнабе в небезпечну воздушну подорож. Коли бальон сягав високости близько 1.000 метрів, дала ся чути сильна детонація і в тій хвили побачено бальон обнятий полумінню. Кіш бальону відорвав ся і з надзвичайною шкоростю злетів в пропасть. Оба нещасні подорожні згнули на місци. На їх тілах знайдено численні сліди попарення. Причиною катастрофи була імовірно експлозія в бензиновім моторі.

— **Чума над Червоним морем**. Індійська чума посуває ся що раз дальше на Захід і сягає вже до країв положених над Червоним морем. Зараза появила ся вже в Джедді, найважнійшій точці Червоного моря. Сей факт появилення зарази в тім місті є дуже небезпечний, бо Джедда є портовим містом і становить якоби браму до Мекки, куди приходять кораблями рік річно до 50.000 путників. В додатку спеки, які в тім місті панують, можуть причинити ся до щораз дальшого розширення тої страшної хороби.

— **Найдений скарб**. Дня 19 мая в Михалкові о 3 годні рано побачив селянин Стефан Русак, що на горі, де перед кільканацятьма літами найдено скарб, щось «палить ся» а властиво щось блиснуло. Хлоп догадуючи ся, (в що кождий хлоп свята вірить), що то «горять гроші», зараз раненько пішов на се місце шукати грошей. Але як то на селі буває, кождий селянин дуже рано встає, отже Стефан Русак не міг укрити ся з своєю роботою. Побачив то другий хлоп Василь Лакустяк і нуже за рискаль і давай копати землю. І стало ся чудо! Василь Лакустяк покопавши кілька разів рискалем, натрафив на скарб. Чистісіньке золото в виді пацьорків величини лісового оріха, малі тапки а радше покришки, штучно вироблені розетки і штабки золота довжини одного дециметра — все то поспало ся в ноги Василеві Лакустякови. Оба хлопи кинули ся на золото і кождий забрав то, що ему удало ся скорше вхопити. Розуміє ся, що при такій роботі не обійшло ся без крику. На той крик збігло ся множество людей, почали копати землю і найдено ще більше штук пацьорків; аж прийшов віт і наказав дальше копати. Таким способом найдено вже по раз другий в Михалкові скарб, що становить дальший тяг скарбу виконаного перед кільканацятьма роками. Викопані предмети є дуже красно вироблені. Робота є ручна, кована. Золото без найменшої примішки. В селі крутять ся багаті жиди, кождий старає ся видурити у хлопа якусь частину золота, толкуючи ему, що то не золото, а коли би навіть золото, то без вартости і т. д. Люди говорять, що там має бути ще закопана «золота кобила», т. є. скарб запитий в кінську шкіру.

— **Молода переступниця**. В німецькім місті Гера відбув ся сими днями цікавий процес. Минувшого року в червні утікла з дому родичів в Гері 15-літня дочка Емілія Матес. Она зайшла до місцевости Шварцбах і тут оповідала людям, що не знає свого походження і назвиска, бо перед літми викрали єї від родичів цигани, волочили довго з собою по всіх уєюдах і аж тепер удало ся їй утечи від них. Її повірили і вскорі появило ся єї оповіданє в часописях. Небагато зголошло ся подружжє Феттерів з Райхенбаху і зажадало видачі дівчини, бо після їх заяви пропала їм мала донечка в невиясненій спосіб 27 падолиста 1888 р. Рівночасно допомінала ся о виданє дівчини друга родина з під Лінска, котрій також в своїм часі пропала дитина. Власти признали дівчину Феттерам і они забрали єї яко свою віднайдену дочку Ельзу. Дівчина скоро приноворила ся до нових родичів і обставив, в яких найшла ся і зуміла так обманувати, що всі їй повірили. Незвичайне обманство було би може ніколи не видало ся, коли би не правдива мати молодой переступниці, що побачила в одній часописи фотографію ніби нещасливо украденої циганки Ельзи. Она удала ся безпроволочно до Райхенбаху і там на місци доказала, що мнима Ельза то її рідна дочка Емілія, що перед роком утікла з дому зі страху перед карою. Дівчину арештовано, але она довго не хотіла признати ся. Аж по довгий слідчий вазниці признала, що дійсно утікла з дому і видумала історію о циганах, бо бояла ся кари за крадіж, якої допустила ся у своєї бабки. І у Феттерів украла золотий перстень. Суд засудив єї за крадіж і обманство на 9 місяців вазниці.

— **Притомність духа**. О помершій минувшого року англійскім лікарі, Леонорі Клярке, оповідають, що відзначав ся вїмковою притомністю духа. Та прикмета уратувала ему раз жите. Одного вечера, підчас своєї подорожи по Італії, вийшов він на дуже високу вежу, на верху котрої застав другого англійского туриста. По кількох мінутах хватив незнакомий Клярко за рамена, кличучи спокійно:

«Я вас скину в діл!» Незнакомий був варият, а лікар мав хвиленьку часу, щоби зібрати думки; але та хвиленька вистарчила. «Ах, — відповів з уданим спокоєм — то потрафить кождий; колибиємо однак були на долі, в жаден спосіб не моглибиєте мене на вежу викинути; то було би для вас трудне» — Я то також

потрафлю» — закликав божевільний. — «І не певняю вас, що прийде мені так легко на вежу вас викинути, як легко прийшло би мені вас з неї скинути. Зійдїм, а зараз о тім вас переконаю!» Зійшли скоро зі сходів, а коли були вже на долі звернув доктор увагу дозорця на варията, котрого і унято.

— **Дотепний грім**. Коло Ченстохови лютила ся через цілі лат. Зелени свята страшна туча. В селі Турові ударив грім в хатчину, в котрій жив двірський слуга і де на той час було кілька жінок і дітей. Грім упав коминою, забив курку, що сиділа під коминою, і не вдїяв більше ніякої шкоди. В десять хвиль в тоту саму хату ударив другий грім, перебіг тоту саму дорогу, впав у землю і зробив ще меньше шкоди.

— **Судьба коня**. Ано вже й кінська судьба не заповідає ся свїтло. Благородне сотворіне стратить значіне і становище своє а здає ся, що хиба будуть творити конкуренцію баранам і волам на полумисках. В Парижі винайдено самоходи і они вже почали на добре курсувати по улицах величного і людного міста, а що вже таким самоходом переїхали ся і деякі визнатні особи як князь Валлі, то належить ся сподівати, що в найближшій будучности увійдуть они всюди в жите, бодай так, як нинішні біцикли.

ВІСТИ ЕКОНОМІЧНІ І СТАТИСТИЧНІ.

— **В товаристві взаїмних обезпечень «Дністер»** прибуло в місяці маю с. р. 4289 важних поліс на 2.409.386 злр. обезпеченої вартости з премією 21.146 зр. 18 кр., було отже разом від січня до кінця мая с. р. 16.774 важних поліс вартости 10.034.068 зр. обезпеченої вартости з премією 82.942 зр. 87 кр. В попереднім (IV) році було в тих самих 5 місяцях 13.509 важних поліс на 8.286.436 зр. обезп. вартости з премією 68.753 зр. 35 кр., оказує ся сего року в 5 місяцях о 3.265 обезпечень в сумі 1.747.632 зр. і 14.189 зр. 52 кр. премії більше.

Шкід було в маю с. р. 55 случай, межі тими більші пожари в Глецаві, повіта теребовельского (18 членів) в Палоничній, пов. каменицкого (9 членів), прото разом з попередними було до кінця мая с. р. 131 шкід, з котрих 126 уже виплачено, 4 відшкодовали (в сумі 767 зр. 60 кр.) нараз з причини доходжень судових здержано, а 1 шкода (з 30/5 с. р.) в ліквідації.

Сума всіх тих шкід разом з коштами ліквідації виносить на власний рахунок 16.225 зр. 02 кр. а. в.

Фонд резервовий разом з квотою приділеною Загальними Зборами з надвижки року попереднього, підніс ся на суму 61.378 зр. 49 кр.

Стан засївів у всхідній Галичині — після справоздань надісланих з днем 30 мая Rolnikowі — представляє ся досить вдоволяючо, з вїтмом бараболь бо тих вигнило наслідком дощів дуже много. Все-ж таки безнастанні дощі шкодять дуже багато, бо не дають добре ріш обробити, буряни заростають все більше озимину, а через дощ полоти не можна.

Зливи, о яких згадували ми, нанесли великі шкоди і позамулювали цілі простори. Коло Бродів, в Висоцьку, дня 26 м. м. буря з градом повалила збіжа, а знищила цілком бураки і коноплі. Значні шкоди нанесла 23 і 24 м. м. градова буря, котра заняла цілу просторонь поміжи Самбором а Дрогобичем. Потерпіли іменно села: Кульчиці, Гординя, Корнелівка, Сокиринці, Білина, Дубляни і др. Сьвіжо посіяні ячменя вода знесла враз з землею до ровів. Робітника дістати тяжко і він дуже дорогий.

В охрестности Збаража, Тернополя, Чорткова, Скали, Заліщик дощі почали ся вже по роботах і урожаї заповідують ся там хорошо. Пшениця озима загально буйна, хоч захопчена; на чорноземі готова она вилгати, а коло Бродів, Красного, Львова, Щирця, Галича проявляє ся ржа, особливо на долішних листях. Коло Горodka пшениця вимакає; за то коло Підгаєць і на Поділю она дуже красна. Засїви ярі представляють ся меньше користно; навіть овес потерпів много від вожкості, а ячмінь, з вїтмом Поділя і Стрия, пожовк і росте дуже слабо.

В околицях Старого міста, Туря, Самбора сїмба ячменю і вївса ще не скінчена. Кукурудза жовкне і розвиває ся дуже слабо.

Бараболі в околицях Чешанова, Любачева, Ярослава, Яворова, Комарна, Львова погнили цілком і треба було їх другий раз садити. Коло Самбора, Калуща, Косова садженє власне кінчить ся.

Конюшина на разі веюди хороша. Сїнокосів надїяти ся можна дуже добрих, однак в многих сторонах сїножати ще під водою, н. пр. в повіті рудецкім Дністер почавши від Николаєва в гору виступив з берегов ще при таянню снігів т. є. з кінцем лютого, і вода доси не опала. В Сайкові, Саскій камеральній і домінікальній, Хирунжанці, Підвисокім, Новосілках ошарекских, Колодубах сїножати і пасовиска стоять цілком під водою, а люди не мають наші для худоби і коний. В Саскій камеральній вода сягає так далеко, що від хати до хати тільки човном дістати ся можна.

Розклад їзди на залізницях

після часу середньо-європейського пізнішого о 36 минут від львівського, важний від 1-го мая 1897.

Поїзд	год.	приходить до Львова	Поїзд	год.	відходить зі Львова
особовий	7:30	з Сучави і Черновець	поспішн.	6:—	до Підволочиск і Бродів
мішаний	7:50	з Янова	6:10	до Черновець і Сучави	
особовий	8:05	зі Стрия і Лавочного	особовий	6:45	до Черновець і Сучави
"	8:15	з Тернополя і Бродів	поспішн.	8:40	до Кракова
"	8:25	з Сокаля і Ярослава через Раву	"	8:55	до Кракова в спол. з Н. Санчом і Розвадовом
"	9:10	з Кракова в сполуч. з Н. Санчом, Яслом і Равою	"	9:20	до Стрия і Лавочного в сполуч. з Хировом і Станиславом
"	10:35	з Ярослава	"	9:25	до Белзця в спол. з Сокалем і Ярославом
мішаний	1:15	з Янова	9:40	до Янова	
поспішн.	1:30	з Кракова в спол. з Н. Санчом, Загірем і Хировом	мішаний	10:05	до Підволочиск і Бродів
особовий	1:40	зі Стрия і Лавочного в сполуч. з Хировом і Станиславом	особовий	10:45	до Черновець і Сучави
поспішн.	1:50	з Сучави і Черновець	мішаний	1:04	до Янова від 15/6—31/6 в свята
"	2:30	з Підволочиск і Бродів	поспішн.	1:55	до Підволочиск і Бродів
особовий	5:20	з Підволочиск і Бродів	особовий	2:40	до Черновець і Сучави
"	5:25	з Белзця в спол. з Сокалем і Ярославом	поспішн.	2:50	до Кракова в сполуч. з Равою і Хировом
"	5:45	з Черновець	особовий	3:05	до Стрия і Скольного
"	6:—	з Підволочиск	мішаний	3:15	до Янова від 1/5—14/6 і від 1/5—30/6 щоденно, від 15/6—31/6 в повседневні дні
Ніч			"	4:40	до Ярослава
особовий	6:55	з Кракова з Розвадовом сполуч.	Ніч		
мішаний	8:—	з Янова від 1/5—14/6 і від 1/5—30/6 щоденно, від 15/6—31/6 в повседневні дні	особовий	6:45	до Кракова в сполуч. з Н. Санчом, Загірем і Хировом
поспішн.	8:45	з Кракова	мішаний	7:05	до Сокаля і Ярослава через Раву
мішаний	9:01	з Янова від 15/6—31/6 в свята	особовий	7:25	до Тернополя
особовий	9:10	з Сучави і Черновець	"	7:30	до Стрия і Лавочного
"	9:30	з Кракова в спол. з Н. Санчом і Равою	"	8:50	до Янова
поспішн.	9:50	з Сучави і Черновець	"	10:30	до Черновець і Сучави
особовий	10:—	з Підволочиск і Бродів	поспішн.	10:50	до Кракова в спол. з Ярославом, з Розвадовом і Н. Санчом
"	10:20	з Лавочного і Стрия в сполуч. з Хировом і Станиславом	особовий	11:—	до Підволочиск і Бродів
"	12:10	з Лавочного і Стрия в сполуч. з Хировом і Станиславом	"	4:40	до Кракова в сполуч. з Хировом, Яслом, Розвадовом і Н. Санчом
"	3:30	з Підволочиск	"	5:20	до Стрия, Лавочного і Хирова
поспішн.	5:10	з Кракова в спол. з Н. Санчом і Яслом			

За певну і добру льокацію
поруцаємо

4 1/2% листи гіпотечні
4% листи гіпотечні коронові
5% листи гіпотечні преміовані
4% листи товариства кредитового земского
4 1/2% листи Банку краєвого
5% облігації Банку краєвого
4% позичку краєву
4% облігації пропінацийні

і всілякі ренти державні

Ті папери продаємо і купуємо по найточнішій курсі деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ
ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ
ГІПОТЕЧНОГО

Контора виміни і відділ депозитовий перенесені до льокалю партерового в будинку банковім.

(19) — ?

Новости на дамські сукні сезонові!

Матеріи вовняні, Зефіри, Батисти, Піки, Кретони, Перкалі, Брокати

АНТІН ПІЗУНСЬКИЙ Львів, Академічна 12.

Парасольки, Рукавички, »Фігара«, ковніри коронкові, Паски, Фартушки.

Магазин багато заосмотрений.

Ціни низькі, конкуренційні.

151 8-47

Перший християнський
ново отворений
склад апаратів
і
всіляких приборів
до
заводової фотографії і для П. амасторів

поруцає низше цін у всіх фірмах краєвих і заграничних.

Апарати від 6—250 зр. на складі. — Висилка на провінцію відвортною поштою виконує ся. — Найбільший і найдешевший склад всіляких приборів до фотографії. На жадає виписує ся апарати до великості 24:30 (за винагородою 2% вартости апарату) з обективами Voigtländer'a, Steinheil'a, Göerz'a і т. д.

Едмунд Бродковський
Львів, ул. Камінна 3. 126 8—10
(vis à vis школи реальної).

Руска справа
в роках **1891—1894**
НАПИСАВ Н. В.

Ціна 50 кр. в. а. 3 пересилкою 55 кр.

Дістати можна в книгарни Тов. ім Шевченка, або в Станіславській.

Робітня кравецка
АНДРЕЯ КОБІЛЬНИКА
у Львові
улиця Сикстуска ч. 30.
приймає всі замовлення на мужеску одіж, також для 125 3—10
Всч. Духовенства і виконує красно, скоро і дешево.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ
приймає замовлення і посередничить в закупні:
Сьвітло церковне
впрост з фабрики Іа по 70 зр., Іа по 64 зр. за 100 кіл. Іосо фабрика.
Вино
в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку Іосо місце продукції.
Зі складів висилає: **КАВУ** по 5 кіл. посилках почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко **ВИНО** в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Інші товари по умірених цінах. 41—?

Т. А. КАЛІЧЕК.
Робітня
убрань жіночих
у Львові, Ринок ч. 25.,
(І. поверх)
приймає всілякі замовлення і виготовляє їх з густом і елеганцією після найсвіжіших журналів.
53—?

Дмитро Затурський
поруцає свою
робітню обуви мужескої, жіночої і для дітей
у Львові, ул. Коперника ч. 5.
Виріб тревалий і елегантний. Ціни умірені. Замовлення з провінції залагоджує відвортною поштою.
80 4—10

„ДНІСТЕРЪ“
ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
у Львові в домі „Просьвіти“ Ринок ч. 10.
перше і одинокє руске товариство асекураційне припоручене Всч. Духовенству і всім вірним через Ем. Кард. Митр. і Преосв. Еп. Ординарияти всіх трех Епархій, обезпечає будинки, худобу, господарскі звари, збіжжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо найнижшою оплатою.
Школи ліквідувє ся і виплачує ся сейчас по пожарі а договори заключені з першими Товариствами контрааскураційними подають „Дністрови“ можливість обезпечувати і виплачувати і найвишій суми.
Поліси »Дністра« приймає Банк краєвий при позичках гіпотечних.
На жите можна обезпечити ся через „Дністеръ“ після всіх можливих комбінацій в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкористнійшій услівя і видає поліси і квіти в рускім азіці.
Товариство взаїмного кредиту „Дністеръ“ стоваришенє зарєстрованє з обмеженою порукою, приймає від своїх членів і третих лиць вкладки до опрочентованя по 5%. Гарантія цілковита. Уділи по 50 корон. Позички уділяють ся тільки властителям реальностей, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на уділ.
Зголошеня о уділенє агенції в місцевостях де »Дністеръ« не є заступлений, приймають ся.
(41—?)